

Oponentský posudek na disertační práci

Autor: JUDr. Michal Štang
Školitel: doc. JUDr. Margerita Vysokajová, CSc.
Oponentka: doc. JUDr. Iva Fischerová, CSc. /Chvátalová/

Název práce: **Základní pracovněprávní vztahy a jejich vývojové tendence**

Disertační práce se týká velmi aktuálního tématu, které je relevantní pro vnitrostátní právo České republiky a dalších států, ale souvisí rovněž s Evropskou unií a procesem globalizace. Člení se na úvod, tři části a v jejich rámci detailně strukturované kapitoly a subkapitoly. Dále obsahuje závěr, seznam zkratk, seznam použitých zdrojů a abstrakt.

K hlavním cílům patří jak analýza pracovněprávních vztahů, tak uvedení vývojových trendů ve sledované oblasti. Výklad se v části první soustředí na vymezení problematiky v širokých souvislostech. Zabývá se charakteristikou základních pojmů, vazbami mezi pracovním právem na straně jedné a občanským právem a právem sociálního zabezpečení na straně druhé. Zařazen je též historický exkurz.

Část druhá se věnuje v Evropě hojně diskutovaným atypickým zaměstnáním, jakými jsou home-working, job-sharing, pracovní poměr na dobu určitou aj. Inspirativní jsou zejména uváděné zkušenosti o právní úpravě těchto flexibilních forem zaměstnání ve vybraných státech. Srovnání českého a slovenského zákoníku práce je obsaženo buď v rámci výkladu o Slovenské republice, nebo v samostatné subkapitole (viz 2.7.10). Lze souhlasit s myšlenkou vyslovenou v kapitole 3. části druhé, že pracovní právo je třeba „flexibilizovat“ a současně se vyvarovat popření ochranné funkce pracovního práva.

V části třetí je pozornost zaměřena na stručný rozbor podstaty průmyslových revolucí od 18. do 20. století, objasnění podstaty 4. průmyslové revoluce a jejího dopadu na nárůst nestandardních zaměstnání v kontextu se zaváděním moderních technologií. Doktorand dále konstatuje, že dané procesy mají vliv na „právní systémy států“, rozebírá jejich pozitivní účinky a rizika. Klade si otázku, jak bude garantována „přiměřená a důstojná pracovní ochrana“.

Disertační práce podává komplexní pohled reflektující právní teorii i platnou právní úpravu obsaženou v zákoníku práce. V potřebné míře poukazuje na vybraná ustanovení obsažená v předchozí právní úpravě, provádí komparaci a zmiňuje soudní judikaturu. Současně se opírá o mezinárodní úmluvy, například o Úmluvu Mezinárodní organizace práce č. 138 o nejnižším věku pro vstup do zaměstnání, o závazné prameny práva Evropské unie, především sekundární, například směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES o agenturním zaměstnávání. Opomenuty nejsou ani nezávazné dokumenty, zejména Evropský pilíř sociálních práv.

Zpracovaná materie je obohacena o uvádění příkladů ze zahraničních úprav či praxe nejen ve Slovenské republice, ale také v jiných státech – Švédském království (informace o délce výpovědní doby), Francii (pracovní smlouvy na částečný úvazek), Spojeném království Velké Británie a Severního Irska (tzv. zero hours contracts), Spolkové republice Německo (Kurzarbeit), Maďarsku a Italské republice (další údaje o zakotvení sdíleného pracovního místa). Poznatky jsou zajímavé již proto, že popis právní úpravy je doplněn poukázáním na přínosy i negativní zkušenosti. Takový přístup je vhodný.

Text se opírá o dostatečné tištěné a internetové zdroje, ať se jedná o monografie, komentáře k zákonům, odborné články, právní předpisy i ostatní podklady. Je psán fundovaně, velice pečlivě, je systematicky dobře uspořádán. Splňuje (až na drobný nedostatek týkající se řádkování), rovněž formální požadavky, včetně rozsahu (157 stran). Po stránce jazykové a stylistické zcela odpovídá požadavkům na vědecké pojednání. Jeho případné publikování považuji za přínosné.

Disertační práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

doc. JUDr. Iva Fischerová, CSc.

Praha, 27. 9. 2020